

دۇنيادىكى ئون چوڭ ئېپوس

بېشۈرۈشكە يالماۋۇزنى بويسۇندۇرۇشى

(ئەنگلىيە)

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

دۇنيادىكى ئون چوڭ ئىپوس

بىئوتۇۋىنىڭ يالماۋۇزى بويىسۇندۇرۇشى

ئاپتورى : ئىسمسىز (ئەنگلىيە)

تەرجىمە قىلغۇچىلار : ئوسمانجان مۇھەممەت
ھەزرىتى ئەلى بارات

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

بۇ كىتاب جىلىن فوتو سۈرەت نەشرىياتىنىڭ 1994 - يىلى 4 - ئاي 1 - نەشرى، 1994 - يىلى 4 - ئاي 1 - باسمىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

本书根据吉林摄影出版社1994年4月第1版1994年4月第1次印刷本翻译出版。

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەنۋەر قاسىم
مەسئۇل كوررېكتورى: گۈلشەھەر نېغمەت
پىلانلىغۇچى: ئەركىن ئىبراھىم پەيدا

دۇنيادىكى ئون چوڭ ئېپوس
بېئوۋۇفنىڭ يالماۋۇزنى بويىسۇندۇرۇشى
تەرجىمە قىلغۇچىلار: ئوسمانجان مۇھەممەت
ھەزرىتى ئەلى بارات

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 نۆمۈرى)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقاتتى
شىنجاڭ لۇڭ يىدا باسمىچىلىق چەكلىك شىركىتىدە بېسىلدى
1168×850 م، 32 فورمات، باسما تاۋنقى: 7.375
2005 - يىلى 7 - ئاي 1 - نەشرى
2005 - يىلى 7 - ئاي 1 - بېسىلىشى
تراژى: 1-4000

ISBN7-228-09508-1

(ئومۇمىي باھاسى 110.00 يۈەن) يەككە باھاسى: 11.00 يۈەن

图书在版编目(CIP)数据

贝奥武甫降妖记/史维存撰文;王力绘;吾斯曼江·穆合买德,艾孜尔提艾力·巴拉提译. —乌鲁木齐:新疆人民出版社,2005.8

ISBN 7-228-09508-1

I. 贝… II. ①史… ②王… ③吾… ④…艾 III. 史诗—英国—古代—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. I561.22

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005)第 083756 号

责任编辑:艾尼瓦尔·哈斯木

责任校对:古丽夏尔·尼合买提

出版策划:艾尔肯·伊不拉音·飞达

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路348号 邮编:830001)

新疆新华书店发行

新疆隆益达印务有限公司印刷

850×1168毫米 32开本 7.375印张

2005年7月第1版 2005年7月第1次印刷

印数:1—4000

ISBN 7-228-09508-1

单价:11.00元(总定价:110.00元)

قىسقىچە مەزمۇنى

سوغۇق، قاقاس شىمالىي ياۋروپا زېمىنىدا دانىيە پادىشاھى روسكا ئۆزى نازارەتچىلىك قىلىپ سالدۇرغان «مارال سارىيى» پۈتۈشى بىلەنلا ئادەمخور يالماۋۇز گوفاندانىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرايدۇ. كۈنلەر، يىللار ئۆتدۇ، سانسىزلىغان سانغۇن - سەرۋازلار يالماۋۇزنىڭ لەززەتلىك يېمىگە ئايلىنىپ كېتىدۇ. بۇ خەۋەر يىراق دىياردىكى گوت قەبىلىسىنىڭ پالۋانى بېئوۋۇفنىڭ قولىغا يېتىدۇ. بېئوۋۇف بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ ھەيران قالىدۇ - دە، ئون تۆت پالۋاننى باشلاپ دانىيىگە ياردەمگە كېلىدۇ ۋە يالماۋۇزغا جەڭ ئېلان قىلىدۇ. بېئوۋۇف يالماۋۇز گوفاندانىڭ بىر قولىنى قايرىپ تاشلايدۇ. شۇنىڭ بىلەن يالماۋۇز گوفاندا سازلىقتىكى ئوۋىسىغا قېچىپ كېتىدۇ. ئۇزۇن ئۆتمەي بېئوۋۇف يالماۋۇزنىڭ سازلىقتىكى ئوۋىسىغا بېرىپ، ئانا - بالا يالماۋۇزلارنى بىراقلا ئۆلتۈرۈپ، دانىيىنىڭ تىنچلىقىنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ. پالۋان ئۆزىنىڭ تۆھپە - نەتىجىلىرىگە يارىشا شان - شەرەپ قۇچىدۇ. بېئوۋۇف ۋەتەنىگە قايتقاندىن كېيىن ئۆز دۆلىتىدە ئەللىك يىل پادىشاھ بولىدۇ. ئويلىمىغان يەردىن بېھىساب بايلىقىنى بېسىپ ياتقان بىر زەھەرلىك ئەجدىھاننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرايدۇ. بېئوۋۇف ياشنىپ قالغان بولسىمۇ، ئەجدىھا بىلەن قاتتىق ئېلىشپ، ئۆزىنىڭ ھاياتى ۋە ئىسسىق قېنى بىلەن مىللىي قەھرىدە مانلىق داستاننى يېزىپ چىقىدۇ.

مۇندەرىجە

بىرىنچى قىسسە	دانىيە خان ئوردىسىغا ئاپەت	1
ئىككىنچى قىسسە	ياغقانلىقى	8
ئۈچىنچى قىسسە	بېئوۋۇفنىڭ لەشكەر تارتىپ چىققان-لىقى	8
تۆتىنچى قىسسە	پادىشاھ روسكانىڭ كاتتا زىياپەت راسلاپ مېھمانلاردىن ھال سورىغانلىقى	19
بەشىنچى قىسسە	پالۋاننىڭ گۇفاندانى قەتلە قىلىش ئۈچۈن جەڭ ئېلان قىلغانلىقى	34
ئالتىنچى قىسسە	پادىشاھ روسكانىڭ زىياپەت راسلاپ غەلبىنى تەبرىكلىگەنلىكى	47
يەتتىنچى قىسسە	قېرى يالماۋۇزنىڭ مارال سارىيىدىن ئۆچ ئالغانلىقى	69
يەتتىنچى قىسسە	سازلىقتا ئانا يالماۋۇزنى ئۆلتۈرۈپ تۆھپە ياراتقانلىقى	80

زەپەر قۇچۇپ قايتىپ كەلگەنلىكى، پادشاھنىڭ كاتتا تارتىۋۇقىلى- غانلىقى..... 105	سەككىزىنچى قىسسە
زەپەر قۇچقان پالۋانلار 117	توققۇزىنچى قىسسە
ھىبرانىڭ پالۋانلارنى زىياپەت بىلەن كۈتۈۋالغانلىقى 132	ئونىنچى قىسسە
پالۋان لىساننىڭ شاھلىق تەختىگە ئولتۇرغانلىقى 150	ئون بىرىنچى قىسسە
ياقۇت ئوغرىسىنىڭ يىرگىنچىلىك ئەجدىھا ئوردىسىغا كىرىپ قالغانلىقى 167	ئون ئىككىنچى قىسسە
يىرگىنچىلىك ئەجدىھانىڭ گود زېمىنىغا پاراكەندىچىلىك سالغانلىقى 178	ئون ئۈچىنچى قىسسە
ئاق چاچلىق پالۋاننىڭ يىرگىنچىلىك ئەجدىھا بىلەن ئېلىشقانلىقى 188	ئون تۆتىنچى قىسسە
ئەجدىھا ئولتۇرگەن پالۋاننىڭ لەھەت يولىغا ماڭغانلىقى 204	ئون بەشىنچى قىسسە
مەرھۇم پالۋاننىڭ نام - شەرىپىنىڭ ئەبەدىلىتىدە تارقالغانلىقى 219	ئون ئالتىنچى قىسسە
	80
	08

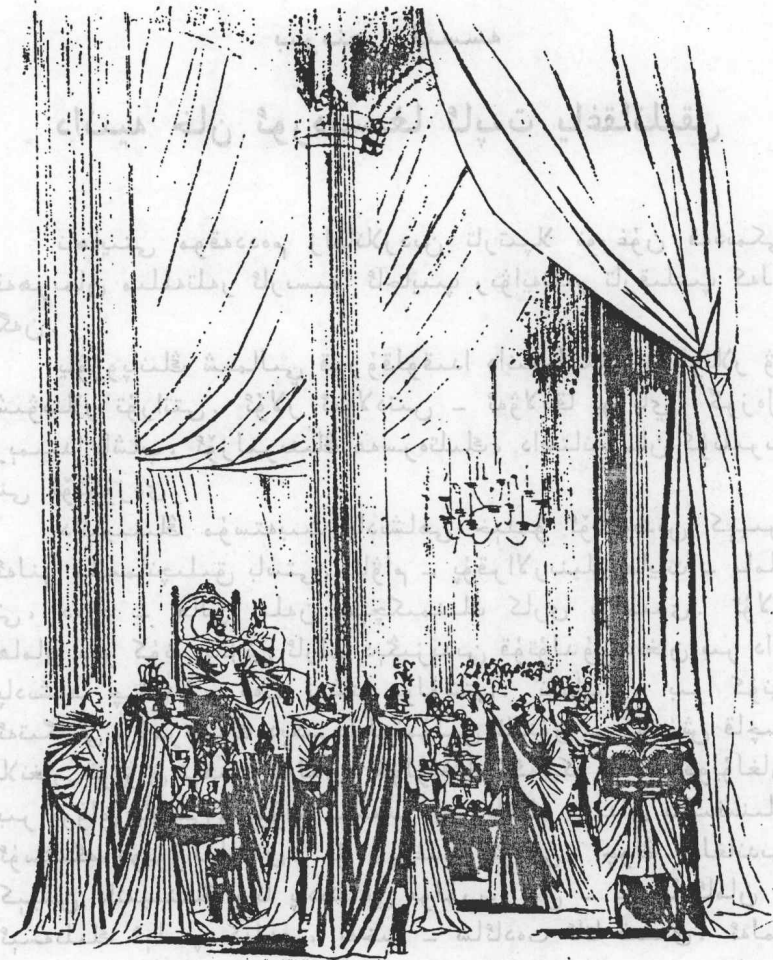
بىرىنچى قىسسە

دانىيە خان ئوردىسىغا ئاپەت ياغقانلىقى

ناھايىتى موقەددەم زامانلاردىن تارتىپلا نۇرغۇن قەدىمكى قەھرىمان مىللەتلەر ئارىسىدا ئاجايىپ رىۋايەتلەر تارقىلىپ كەلگەن.

ياۋروپانىڭ شىمالىي قۇرۇقلۇقىدا دانىيىلىكلەر، گوتلار ۋە شىۋىتلار تۇراتتى. ئۇلار ئەۋلادتىن - ئەۋلادقا بۇ باي، گۈزەل زېمىندا ياشاپ، ئۆزلىرىنىڭ ھەسرەتلىك، داستانسىمان كۈنلىرىدىكى ئۆتكۈزدى.

دانىيىنىڭ مۇستەبىت پادىشاھى خېلمۇ ئۆلگەندىن كېيىن ئەلنى مالىمانچىلىق باستى. ئاۋام - پۇقرالارنىڭ ھايات - ماما-تى، دەرد - ھالى بىلەن ھېچكىمنىڭ كارى بولمىدى. ئۇلار ھامان بىر كۈنى بىزنى ئازاب دېڭىزىدىن قۇتۇلدۇرىدىغان بىر دانا پادىشاھ چىقىدۇ، دەپ تەشنا بولۇشتى. نىھايەت، بىر كۈنى ئەتىگىنى زۇمرەتتەك دېڭىزدا لىقمۇلىق ئالتۇن - كۈمۈش قاچىدىن لانغان قولۇق ئېقىپ كەلدى، قولۇقتا يۈگەككە يۈگەپ قويۇلغان بىر بوۋاق ياتاتتى، بوۋاق بېشىنى بىر باغلام بۇغداي باشقىنىڭ ئۈستىگە قويۇۋالغانىدى. بۇ «بۇغداي ئوغلى» چوڭ بولغاندىن كېيىن دانىيىنىڭ دانا پادىشاھى بولۇپ، ئەل - يۇرتقا ئامان - ئېسەنلىك ئېلىپ كەلدى، بەخت - سائادەت ئاتا قىلدى. ئەلمۇ كۈندىن - كۈنگە قۇدرەت تاپتى. ئۇ پادىشاھ شىردى - دانىيە «قالقىنى» دەپ ئاتالدى. كۈنلەر ئايلارغا يەتتى، ئايلار يىللارغا يەتتى. بۇ ھۆرمەتلىك مۆتىۋەر پادىشاھقا قېرىلىق يېتىپ، لەھەت

میناء — در پیش لاله‌ی بیخه . رختک تیره‌ی بیخه — زینت
 لعل‌کلی لایک درختی لعل‌کلی لایک . در خاک پاره « ریشقاله »
 تیره‌ها ، دستبند ریشقاله لعل‌کلی ، بیخه‌ی بیخه‌ی بیخه . رختی

يولغا سەپەر قىلدى. ئۇنىڭ ۋەسىيىتىگە ئاساسەن ئوغلى «بۇغداي» دېگەن بېئۇل، ۋەزىر - ۋۇزىرالار ۋە ئاۋام پۇقرالار پادىشاھنى «دېڭىزغا دەپنە» قىلدى.

دېڭىزدىن لايىھە كەلگەن دانىيىنىڭ بۇ نىجاتكارنىڭ جەسەدىنى ئىگىرى بويۇنلۇق ياغاچ قولۇققا سېلىندى، ئۇنىڭ يەلكىلىرى ئۈچە - مارجانلار بىلەن بېزەلدى. ئۇنىڭ ھايات چاغلىرىدىكى ئۇلۇغ تۆھپىلىرىگە تەققاسلاش ئۈچۈن يېنىغا دۇبۇلغا - ساۋۇت، قىلىچ - شەمشەر، ئالتۇن - كۈمۈش قويۇلدى. بېشىغا زەر يىپ كەشتىلەنگەن جەڭ بايرىقى قويۇلدى. قولۇق دېڭىز دولقۇنىدا يىراقلارغا ئېقىپ كەتتى. ئۇنى ئۇزىتىش ئۈچۈن كەلگەنلەر قاتتىق ھەسرەتلەندى، ئاھۇزار دېڭىز شاۋقۇنلىرىنى بېسىپ چۈشتى...

نۇرغۇن يىللار ئۆتۈپ كەتتى. دانىيە پادىشاھىنىڭ ئورنىنى «بۇغداي» بېئۇل ئوغلى «يېرىم دانىيىلىك» خاقدانغا بەردى. خاقداننىڭ ئۈچ ئوغلى، بىر قىزى بار ئىدى. ئۇلار: «سىپاھ نەيزىسى» خايلوگ، «شەرەپ نەيزىسى» روسكا، «ياخشى ئادەم» خارجا ئىدى. ئۇنىڭ بىر قىزى كېيىن شىۋىتسىيە پادىشاھى ئونىرانىڭ خانىشى بولدى. كېيىن «شەرەپ نەيزىسى» روسكا خانلىق ئورنىغا ۋارىسلىق قىلىپ، دانىيە پادىشاھىنىڭ خانلىق ئورنىدا ئولتۇردى.

روسكا خانلىق ئورنىدا ئولتۇرغاندىن كېيىن ئاۋام - پۇقرا - لىرىنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولدى. نۇرغۇن بەرنا سەركەردىلەر تەرەپ - تەرەپتىن ئۇنىڭ بارگاھىغا يىغىلدى. ئەل ئىچى ئاجايىپ خۇشال كەيپىياتقا چۆمدى. ئۇ ئۆزىنىڭ تۆھپىلىرىنى ئەۋلادلارغا يەتكۈزۈش، ئاۋام - پۇقرالارغا مېھرى - شەپقەت قىلىش ئۈچۈن جاھاندا تەڭداشسىز سەلتەنەتلىك قەسىر سالىدى ۋە ئۇ قەسىرنى «مارال قەسىرى» دەپ ئاتىدى. قەسىر پۈتكەندىن كېيىن كاتتا زىياپەت بەردى، زىياپەت قاتتىق قىزىپ كەتتى. نەغمە - ناۋالار

ياغرىدى، رەققاسلا لەرزىن ئۇسسۇل ئوينىدى. ھۆكۈمرانلار، ئاۋام - پۇقرالار شاد - خۇراملىق، بەخت - سائادەت قوينىغا چۆمدى. روسكا بۇ ھالدىن مەستۇ - مۇستەغرىت بولدى، لەۋزىدە تۇرۇپ، پۈتۈن بايلىقىنى سانغۇن - سىپاھلارغا، ۋەزىر - ۋۇزرا-لارغا، ئاۋام - پۇقرالارغا، پازىل - ئەللامىلارغا ھەدىيە قىلىپ بېرىۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن قەسىرنى شادلىق سادالىرى قاپلىدى. غەزەلخانىلار: «قادىر ئاللا دۇنيانى ياراتتى، گۈزەل زېمىن دېڭىز-غا باقتى. ئۇلۇغ شاھ قۇياشقا ئوخشاش، نۇر، بەخت، ئۈمىد ئەكەلدى. ياپراقلىرىڭىز زېمىننى بېزىدى، ھاياتىڭىز ئەۋلادلارنى كۆپەيتتى.» دەپ غەزەل ئېيتىشتى.

جاھاننىڭ ئىشلىرىنى پەرەز قىلماق تەس. روسكا ۋە ئۇلار-نىڭ پۇقرالىرى ناخشا ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، مەي - شاراب-لارنىڭ كەيپى تۇتقان چاغلاردا ئاپەت ياغدى. زۇلمەت قوينىدا يۈرگەن بىر يالماۋۇز ئىنسانلار دۇنياسىدىكى بۇ شادلىققا چىدد-يالماي نىجىس تىرىناقلىرىنى مارال قەسىرىگە سوزدى.

بۇ يالماۋۇزنىڭ ئىسمى گوفاندا ئىدى. ئۇ پۈتكۈل دالانى ئىگىلىۋالغانىدى، نۇرغۇن يىللاردىن بېرى پاسكىنا سازلىقنىڭ تېرەن يەرلىرىدە ياشاپ كەلگەنىدى. ئۇ نۇرغا ئوچ ئىدى. ئىنسان-لار دۇنياسىنىڭ شادلىقىدىن ئەسلىي خەۋىرى يوق ئىدى. بىر كۈنى زېمىنغا تۇن پەردىسى يېيىلغاندا ئۇ دالدىن چىقىپ، ناخشا ئاۋازى چىقىۋاتقان ھەيۋەتلىك قەسىرگە قاراپ كەلدى. ئۇ ئىشىك يوقۇقىدىن قەسىر ئىچىگە مارىلاپ قارىدى. قەسىر ئىچىدە پاد-شاھنىڭ نۆكەرلىرى - مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ تاتلىق ئۇيقۇغا كەت-كەنلىكىنى كۆردى، ئۇلار مەي - شارابلارنى قانغۇچە ئىد-چىپ، ئاش - تائاملارنى تويغۇچە يېگەنىدى، خۇددى كۈن-دۈزى زىياپەتتە شاد - خۇراملىققا چۆمگەندەك قىلاتتى. ئۇلاردا غەم - قايغۇ دېگەنلەردىن ئەسەرمۇ يوق ئىدى. رەزىل يالماۋۇز گوفاندانىڭ شۇ زامان ياۋايىلىقى تۇتۇپ شىددەت بىلەن قەسىرگە

ئېتىلىپ كىردى. ئۆتكۈر تىرناقلىرى بىلەن ئون بەش نۆكەرنى تۇتۇپ، بىر - بىرلەپ يەۋەتتى. قەسىر ئىچىنى قان ھىدى بىر ئالدى. بۇ نۆكەر يىگىتلەر شېرىن ئۇيقۇدا يالماۋۇزنىڭ قۇربانى بولدى. يالماۋۇز قايتار چېغىدا يەنە پۈتۈن ئەزايدىن قان ئېقىپ تۇرغان ئون بەش نۆكەرنى كېيىن يېمىش ئۈچۈن قاننىغا يۆ-گەپ، ئۆڭكۈرگە ئېلىپ كەتتى.

تاڭ نۇرى زۇلمەت دەرۋازىسىنى ئاچتى. كىشىلەر ئۇيقۇ دۇنياسىدىن رېئال دۇنياغا كەلدى. قەسىردىكى ئېچىنىشلىق مەن-زىرىلەردىن كىشىلەر ھەيرانۇ ھەس بولۇشتى. شادلىقتىن ئەسەر-مۇيوق ئىدى. قاباھەتلىك كەيپىيات ھۆكۈم سۈرەتتى. ئۇرۇق - تۇغقان، دوست - بۇرادەرلىرىدىن ئايرىلغان كىشىلەر ئاللا - توۋا سېلىشتى، ياقا يىرتىپ يىغلاشتى. پادىشاھ روسكا بىلەن ۋەزىر - ۋۇزىرالارنىڭ چىرايلىرىنى غەم بۇلۇتلىرى باستى، يۈرەك - باغرىنى ھەسرەت ئوقلىرى يارا قىلدى. كىشىلەر زېمىن ئۈستىدە قالغان يالماۋۇزنىڭ ئايغ ئىزىدىن يالماۋۇزنىڭ غايەت زور كۈچتۈڭگۈر ئىكەنلىكىنى، ئۇنى يېڭىش بەسى مۈشكۈل ئىكەنلىكىنى، دانىيە ئاسمىنى قاپلاپ تۇرغان بالايىئاپەت تۇمان-لىرىنى تارقىتىۋېتىشنىڭ قىيىنلىقىنى بىلىشتى.

ئويلىمىغان يەردە ئىككىنچى كۈنى كېچىسى ئۇ يالماۋۇز يەنە قەسىرگە كېلىپ، دانىيىلىكلەرنىڭ خان سارىيىنى قانغا بوينۇتەتتى. يالماۋۇز نۆكەرلەرنىڭ ساۋۇت - دۇبۇلغىلىرىنى چەيلەپ، ئۇلارنىڭ قانلىرىنى ئىچىپ، گۆش - سۆڭەكلىرىنى يېدى، ھايال ئۆتمەيلا مۇقەددەس قەسىر يالماۋۇزنىڭ جەڭگاھىغا ئايلاندى. روسكا يالماۋۇزنىڭ بۇنداق قاتىل - شۈمپەنلىكى ئالدىدا ئامال-سىزلىقتىن تىپىرلاپ كەتتى، نۆكەرلەر قەسىرنى داۋاملىق مۇھا-پىزەت قىلىشقا جۈرئەت قىلالىمىدى. شۇنداق قىلىپ يالماۋۇز قەسىرنى ئىگىلىۋالدى.

ئارىدىن ئون ئىككى يىل ئۆتتى. ئاپەتلىك قارا بۇلۇتلار

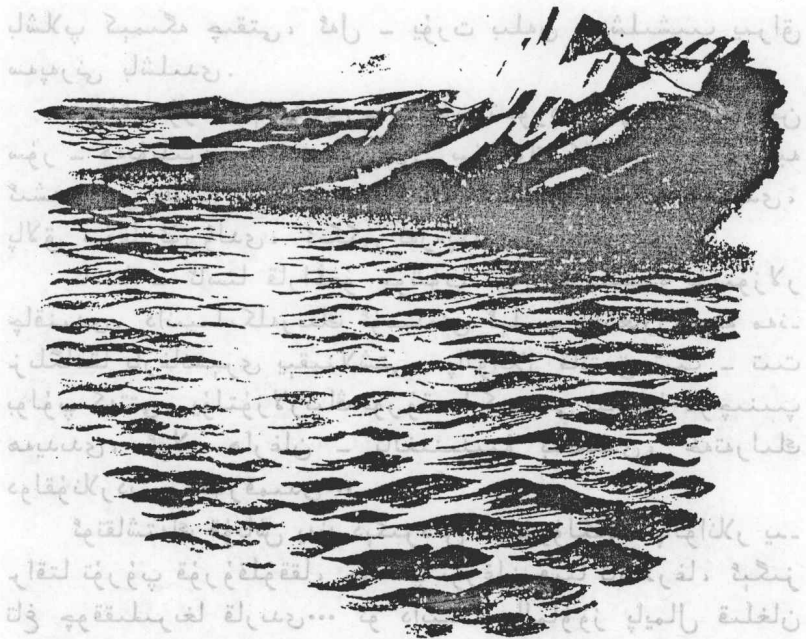

ئىككىنچى قىسىم

بېئوۋۇفنىڭ لەشكەر تارتىپ چىققانلىقى

قورقۇنچلۇق خەۋەر دېڭىزنىڭ شىمالىغا تارقالدى. گوتلار -
 نىڭ زېمىنىدا ياشاۋاتقان بىر باھادىر بار ئىدى. ئۇ گوت پادىشاھى
 ھېيرانىڭ نەۋرىسى ئىدى. ئۇ چىناردەك بەستلىك، كۈچ -
 قۇدرەتتە تەڭداشسىز ئىدى. ئۇنىڭغا ئوتتۇز ئادەمنىڭمۇ كۈچى
 يەتمەيتتى. شۇڭا كىشىلەر ئۇنى بېئوۋۇف دەپ ئاتىشاتتى.
 ئۇ دانىيىلىكلەر يالماۋۇزنىڭ قىرغىنچىلىقىغا ئۇچرىغانلىد.
 قى، ئۇلارنىڭ ھايات - ماماتىنىڭ خەتەرلىك ئەھۋالدا تۇرغانلىقىد.
 نى ئاڭلاپ، دەرغەزەپكە كەلدى - دە، دېڭىزدىن ئۆتۈپ، يالما-
 ۋۇزنى يوقىتىپ، ئىزتىراپ ئىچىدە تىرىكشىۋاتقان دانىيىلىكلەر-
 نى نىجاد تاپقۇزۇشنى نىيەت قىلدى. پادىشاھ ھېيرا ئۇنىڭ بۇ
 نىيىتىنى قوللىدى. گوت خەلقىمۇ ئۇنى ماختاشتى.

گوتلار ئورمانلىقىدىكى توم، ياراملىق دەرەخلەرنى كېسىپ،
 ئۇستا ياغاچچىلارنى تاللاپ، دېڭىز بويىدا بېئوۋۇفنىڭ يىراققا
 يۈرۈش قىلىشى ئۈچۈن كېمە ياساشقا كىرىشتى. ئۇلار قەھرىمان-
 نىڭ دېڭىز دولقۇنلىرىنى يېرىپ، دانىيە خەلقىنى ئازاب - ئوقۇ-
 بەتتىن تېزراق قۇتۇلدۇرۇشى ئۈچۈن يېنىك ھەم پۇختا جەڭ
 كېمىسى ياساشتى. ئۇستىلار كېچەيۈ كۈندۈز توختىماي ئىشلەپ،
 بىر ئاي دېگەندە تېز ئۆزىدىغان بىر كېمە ياساپ چىقتى. ئەگرى
 بويۇنلۇق كېمىنىڭ باش تەرىپىگە ھەيۋەتلىك بىر بۆرىنىڭ ھەيكە-
 لىنى ئويدى، بۆرىنىڭ پولىتىيىپ چىققان چوڭ - چوڭ كۆزلىرى

ئۇدۇلغا تىكىلگەندى. چوڭ ئېچىلغان ئېغىزىدىن ئۆتكۈر چىش-
لىرى كۆرۈنۈپ تۇراتتى. بۇ چىشلار ئۇنىڭ تەڭداشسىزلىقىنىڭ ،
قورقماس ، باتۇرلۇقىنىڭ سىمۋولى ئىدى. كېمىنىڭ ئىككى بې-
قىنىغا خۇددى ئۇچۇپ كېتىۋاتقان ئەجدىھاغا ئوخشاش چىرايلىق
گۈللۈك سىزىقلار ئويۇلغانىدى. كېمىگە دىۋىرقاي سۈركەلگەچكە
ئاپتاپتا تاۋلىنىپ تۇراتتى. خۇشبۇي پۇراق كېلىپ تۇراتتى.
بىئوۋۇق يېڭى ياسالغان بۇ كېمىگە قارىغىنىچە خۇشال بولۇپ
كەتتى. ئۇستاملارغا كۆڭلىدە رەھمەت - ھەشقالا دەيدى. ئۇ
گوتلاردىن ئون تۆت پالۋاننى تاللىدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى پولات-
تەك ئەزىمەتلەر ئىدى. ئۇ ئۇلارغا ساۋۇت - دۈبۇلغا ،
قىلىچ - شەمشەر ، مۇستەھكەم قالقان تارقىتىپ بېرىپ ، پۇختا
قوراللاندۇردى. «رەھمەت» دېگەن سۆزنى ئۇلارغا بىر قانچە
ئىللىق شامال چىققان بىر ئەتىگىنى بىئوۋۇق پالۋانلارنى

باشلاپ كېمىگە چىقتى، ئەل - يۇرت بىلەن خوشلىشىپ يىراق سەپەرنى باشلىدى.

قۇياش نۇرىدا بېئوۋۇف مەزمۇت تۇردى. چىرايلىرىدىن سۈر - ھەيۋىلىرى چىقىپ تۇراتتى. سۈرلۈك كۆزلىرىدىن غەلبە ئىشەنچسى نامايان بولاتتى. پالۋانلار كېمىنى كۈچەپ ھەيدىدى، پالاق سۇغا ئۇرۇلدى، ئىككى تەرەپكە سۇ چاچرايتتى.

ئاستا - ئاستا قاراڭغۇ چۈشۈپ تۈن پەردىسىدە يۇلتۇزلار چاقىدى. دانىيىلىكلەرنىڭ ئۈمىدىنى ئېلىپ ماڭغان كېمە مەن-زىلگاھقا بارغانسېرى يېقىنلاشتى. پالۋانلار قاتتىق تىت - تىت بولۇپ كەتتى. يۇلتۇزلارنىڭ يورۇقىدا كېمىنى تېخىمۇ كۈچىنىپ ھەيدىدى، ئۇلار ھارغان - تالغىنىنىمۇ بىلمىدى، خەتەرلىك دولقۇنلاردىنمۇ قورقىمىدى...

ئوتقاشتەك قۇياش يەنە دېڭىزدىن كۆتۈرۈلگەندە پالۋانلار يىد-راقتا تۇرۇپ قۇرۇقلۇققا، چاقناپ تۇرغان قىيا تاشلارغا، ئېگىز تاغ چوققىلىرىغا قارىدى... ئۇ دانىيە، يالماۋۇز پايىمال قىلغان يەر ئىدى. پالۋانلار قاتتىق خۇشال بولۇشقىنىچە كېمىنى تېز قىرغاققا ھەيدەپ كېلىپ توختاتتى ۋە لەنگەر تاشلىغاندىن كېيىن بىر - بىرلەپ قىرغاققا چىقتى. بۇ چاغدا قىيا تاش بويلىرىدا دانىيىنى چارلاپ قوغداۋاتقان قاراۋۇللا چەپراس قورال-لانغان قوشۇننى بايقىدى. قاراۋۇل باشلىقى نەيزە تۇتقىنىچە قىر-غاق تەرەپكە ئاتلىق كەلدى.

— سىلەر نېمە ئادەملەر؟ سىلەر بىزنىڭ مۇقەددەس زېمىنىدە-مىزغا قوراللىق ھۇجۇم قىلماقچىمۇ؟ — دەپ خىتاب قىلدى. پالۋانلار ئىلگىرىلەشتىن توختىدى. بېئوۋۇف بېشىنى كۆ-تۈردى ۋە كۈلۈپ تۇرۇپ جاراڭلىق ئاۋاز بىلەن جاۋابىن دەيدى: — بىز گوتلار، پادشاھ ھېيرانىڭ قول ئاستىدىكى ئادەم-لەر، ئاتام ئالەمگە داڭقى بار «شەمشەر قول» ئېلچىسى بولىدۇ. بىز كۈچلۈك ھۆرمەت تۇيغۇمىز بىلەن دۆلىتىڭلارنىڭ مەشھۇر